

Selgitus AS Eesti Gaas poolt kodutarbijatele müüdava gaasi müügit marginaali piirmäära osas tulenevalt maagaasiseaduse muudatusest

Alates 06.07.2009 jõustusid maagaasiseaduse (edaspidi MGS) muudatused, mis puudutavad gaasi hinna kujunemist kodutarbijatele.

Tulenevalt eeltoodust ja MGS § 10 lõikest 1 peab turgu valitsev gaasiettevõtja (AS Eesti Gaas) lähtuma kodutarbijatele müüdava gaasi hinna kujundamisel põhimõttest, et müüdava gaasi kaalutud keskmine hind sisaldab riiki sisseostetava gaasi hinda ja sellele lisatud müügit marginaali.

MGS § 10 lõige 3 kohaselt peab turgu valitsev gaasiettevõtja (AS Eesti Gaas) müügit marginaali piirmäära kooskõlastama Konkurentsiametiga. MGS § 10 lõige 4 kohaselt peab müügit marginaali piirmäära suurus katma gaasi müügiks tehtavad kulud ning tagama põhjendatud tulukuse. Konkurentsiamet töötab välja ja avalikustab müügit marginaali piirmäära arvutamise ühtse meetodika ning lähtub sellest nimetatud müügit marginaali piirmäära kooskõlastamisel. Eeltoodust tulenevalt on Konkurentsiamet välja töötanud ja oma veebilehel (www.konkurentsiamet.ee) avalikustanud meetodika „Kodutarbijatele müüdava gaasi müügit marginaali piirmäära arvutamise ühtne meetodika“.

Kodutarbijatele müüdava gaasi müügit marginaali piirmäär kujuneb Meetodika punkt 6.3 kohaselt, kus mittekontrollitavate kulude, tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa on jagatud kodutarbijate gaasi müügit mahuga alljärgneva valemi alusel:

$$m = (MK + TK + A + PT) / \text{müük}$$

kus :

m – müügit marginaal;

MK – mittekontrollitavad kulud;

TK – tegevuskulud;

A – kapitalikulu;

PT – põhjendatud tulukus;

müük – kodutarbijatele müüdava gaasi kogus.

Meetodika punkt 6.2 kohaselt ei lülitata gaasi müügit marginaali piirmäära alljärgnevaid kulusid:

- kulud gaasi riiki sisseostuks;
- kulud gaasi hoiustamiseks väljaspool Eestist;
- teiste riikide ettevõtetele tasutud võrguteenused, mis on vajalikud gaasi transportimiseks Eesti piirini.

MGS § 37 lõike 3 punkt 1 kohaselt kooskõlastab Konkurentsiamet ülaltoodud valemi alusel müügit marginaali piirmäära ning sama paragrahvi punkt 1¹ kohaselt kontrollib Konkurentsiamet kodutarbijatele müüdava gaasi hinda ja hinnavahe kompenseerimist kodutarbijatele. MGS § 10 lõike 7 sätestab, et kui kalendriaastal müüdud gaasi kaalutud keskmine hind erineb sama perioodi gaasi kaalutud keskmisest sisseostuhinnast, millele on lisatud käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud müügit marginaal, tasaarveldab turgu valitsev gaasiettevõtja (AS Eesti Gaas) hinna vahe tarbijaga kolme kuu jooksul ja esitab Konkurentsiametile sellekohase aruande hiljemalt iga aasta 1.maiks. Tasaarveldus peab kajastama gaasi müügi arvel eraldi reana.

Juriidilise isiku poolt gaasi müümise eest kooskõlastamata müügit marginaali piirmääruga või tarbijatele hinnavahe kompenseerimata jätmise eest karistatakse rahatrahviga kuni 500 000 krooni MGS § 43 alusel.